

โครงการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี 2549

NATIONAL RESEARCH COUNCIL OF THAILAND, 2008

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดขอนแก่น

The study of routes for health tourism in Khon Kaen Province

โครงการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของชุดโครงการวิจัย

โครงการพัฒนาศักยภาพและรูปแบบการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ: เขตจังหวัดขอนแก่นและพื้นที่ใกล้เคียง

Development of capacity and packages in health tourism: Khon Kaen and vicinity

นำเสนอโดย

สิทธา กองสาสนะ

(Mr.Sitta Kongsasana)

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ ค้นหาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และจัดหมวดหมู่ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ พร้อมทั้งสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจากนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะตัวอย่างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดขอนแก่น

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) จากการลงพื้นที่สำรวจในเขตพื้นที่ตัวเมือง และพื้นที่ภายนอกตัวเมืองในเขตจังหวัดขอนแก่นโดยผู้วิจัย ร่วมกับการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจำนวน 306 คน และกลุ่มผู้ประกอบการจำนวน 50 คน ที่พบอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวทางสุขภาพ ด้วยแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประเภทสปา และการนวดสุขภาพ เป็นรูปแบบกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การฝึกจิต สมาธิ และ การเสริมสุขภาพ ความงาม ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความสะดวก ถูกต้องตามหลักอนามัย การบริการที่มีความเชี่ยวชาญได้มาตรฐาน การเข้าถึงที่สะดวก มีราคาค่าบริการที่เหมาะสม รวมทั้งการมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดใจ โดยปัจจัยเหล่านี้สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการซึ่งมองว่าการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อผู้คนในชุมชน และเป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม การศึกษายังพบว่าพื้นที่ในเขตตัวเมืองขอนแก่นจะมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพครบทุกประเภทตามที่แยกหมวดหมู่ไว้ ซึ่งต่างจากพื้นที่ภายนอกเขตตัวเมืองที่มีเพียงบางประเภทเท่านั้น แสดงให้เห็นศักยภาพในการให้บริการกิจกรรมเชิงสุขภาพในพื้นที่ตัวเมืองซึ่งจะมีมากกว่าพื้นที่ภายนอกเขตเมือง

จากผลการศึกษาสามารถนำไปกำหนดเส้นทาง และรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดขอนแก่นได้เป็น 2 ลักษณะคือ 1. เส้นทาง และรูปแบบกิจกรรมเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 2. เส้นทาง และรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทอื่น

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ / เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

Abstract

The study examines tourist attractions which can be considered as a location for health tourism, and then arrange them into formative categories. It includes a process of surveying and collecting data from tourists and entrepreneurs in the context of health tourism. As a result, health tourism routes for Khon Kaen province are proposed.

The study is a survey research, which is initially employed through fieldwork around the city center and the outskirt of Khon Kaen. 306 tourists and 50 entrepreneurs are interviewed with close-ended and open-ended questionnaire.

The result shows that the Spa and Massage are the activities, which gain the most interest from tourists, while meditation and beauty activities gain less attention. Furthermore, most tourists concern on hygiene, standard of service, accessibility, reasonable price, as well as atmosphere of the location. However, these mentioned factors can be related to entrepreneurs' opinion which considers health tourism as a part of the community and should be environmental friendly. According to categories of health tourism, the study reveals that all activities regarding health tourism can be found within Khon Kaen city area, while only some of the activities can be found within the outskirt area. This therefore shows potential in establishing health tourism activities within Khon Kaen city center.

According to the finding, a potential map for health tourism routes are drawn which indicates related activities within Khon Kaen province. Such route can be divided into two categories: (1) Route and activities for health tourism and (2) Route and activities for health tourism in relation to other tourist attractions

Keywords: Health tourism / Health tourism route